

گسترش شهرنشینی و آثار آن بر محیط زیست

فرزاد ستوهیان^۱، علیرضا موثقی^{۲*}، ابوالفضل خداپرست^۳، شاهین شعبانی^۴

۱ - استاد و عضو هیات علمی دانشگاه گیلان، دانشکده منابع طبیعی، گروه محیط زیست farzad_sotohian@yahoo.com

۲ - دانشجو کارشناسی عمران دانشگاه گیلان amini movasagh@mail.com

۳ - دانشجو کارشناسی عمران دانشگاه گیلان Abolfaz.khodaparast.s@mail.com

۴ - دانشجو کارشناسی عمران دانشگاه گیلان Shahinshabani97@mail.com

چکیده

ایران در دهه های گذشته از سویی متأثر از پدیده ی شهرنشینی شتابان بوده و از سویی دیگر ، به دلیل برخورداری از منابع فراوان انرژی ، رشد فزاینده ای در مصرف انرژی (به ویژه سوخت فسیلی) تجربه کرده است این دو عامل ، به همراه پایین بودن سطح تکنولوژی دوستدار محیط زیست ، کشور را با مسایل زیست محیطی روبه رو کرده است . از این رو بررسی وضعیت مصرف انرژی ، آلودگی هوا و تطور شهرنشینی در طی رشد اقتصادی حائز اهمیت است . جمعیت شهرنشین روز به روز به دلایل مختلف مهاجرتی افزایش پیدا می کند بنابراین محیط شهری در برابر سیل عظیم جمعیت انسانی زانو خم کرده و برای پاسخ به نیازهای ساکنین در مانده خواهد ماند همین امر موجب شده که فشاری مضاعف بر روی محیط زیست شهری وارد شده و مشکلات عدیده ای از جمله ترافیک سنگین ، آلودگی صوتی ، آلودگی هوا ، عدم ارائه امکانات و تسهیلات مناسب برای شهروندان و ... به وجود خواهد آورد . در واقع یکی از مهمترین اثرات شهرنشینی بر محیط زیست بحث مربوط به آلودگی های زیست محیطی می باشد . امروزه وضعیت زیست محیطی به گونه ای شده است که مردم یک شهر یا یک کشور حتی از آثار آلودگی در شهر یا کشور دیگر نیز در امان نیستند و تمام این آلودگی های زیست محیطی در نهایت به بیماری های عفونی ، در خطر افتادن سلامت افراد و از بین رفتن محیط زیست منجر می شود . براساس اصل پنجاهم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران که حفاظت از محیط زیست را یک وظیفه ملی می داند و از آنجایی که هر انسانی در کنش متقابل با محیط زیستش می باشد ، هم از آن تاثیر می پذیرد و هم بر آن تاثیر مستقیم می گذارد ، لذا وجود محیط زیستی پاک ، سالم و آرام مستلزم برنامه ریزی صحیح و مشارکت فعالانه و مسئولانه همه شهروندان می باشد . در این مقاله سعی شده است در راستای رسیدن به هدف داشتن محله خوب ، شرایط زیست محیطی کشور مورد بررسی قرار گیرد و راهکارهایی در جهت حفظ محیط زیست و فضای سبز این محله به شهروندان و ساکنان ارائه گردد . .

واژه های کلیدی: آلودگی زیست محیطی/مصرف انرژی/رشد اقتصاد/توسعه شهرنشینی